

Întrunirea Comitetului Director al F.C.E.R., din 27 august a.c., derulată la Biblioteca Templului Coral, ar fi putut fi caracterizată drept o „repetiție generală” a viitoarei reuniuni a Consiliului de Conducere al F.C.E.R. Participarea largită (au fost prezenți, alături de membrii Comitetului, Marele Rabin *Menachem Hacohen*, Rabinul *Șlomo Sorin Rosen*, reprezentantul permanent al JOINT în România, *Israel Sabag*, președintele Comunității din București și Brașov, ing. *Osly Lazăr* și ing. *Tiberiu Roth*, coordonatori sau reprezentanți ai unor compartimente de activitate ale Federației), ca și agenda de lucru foarte densă au fost, cel puțin, două argumente. Lipsa spațiului nu ne îngăduie decât o succintă enumerare tematică.

1) **Viitoarea activitate a Centrelor de instruire și recreere**, direcționată în așa fel încât să funcționeze permanent prin: ● organizarea unor serii de tratament cu concursul unei clinici din Brașov (la Cristian), stabilirea unei colaborări cu Sanatoriul Balnear (Eforie Nord) ● festivități de Hanuca ● *Bar și Bat Mițva*, nunți. Marele Rabin *Menachem Hacohen* a ridicat problema găsirii unor *mașghiah* permanenți pentru toate centrele (Borsec, inclusiv).

2) **Stadiul în care se află modernizarea Căminului „Rosen”**; respectiv - gradul de eficiență al asistenților sociali, al noului medic psihiatru, al voluntarilor sociali de la Forumul B'nai B'rith România; îmbunătățirea meniurilor pentru rezidenții în cămin; seara de film evreiesc, de preferință, musical, în fiecare săptămână; schimbul de experiență cu lăcașul similar din Arad. A fost prelungit până la sfârșitul anului mandatul de director al Căminului „Rosen” al directorului adjunct al D.A.S.M., *Attila Gulyas*.

3) **Activitățile de cult mozaic**. S-a discutat despre pregătirea sărbătorilor de toamnă, relațiile între conducerea Federației și Cancelaria Rabinică, îmbunătățirea prezenței la *minian*, rolul rabinului în atragerea tineretului spre viața religioasă. Marele Rabin *Menachem Hacohen* a declarat că, pentru sărbătorile de toamnă, vor veni 12 oficanți de cult din Israel. S-a preconizat înființarea unui grup de tineret dedicat studiului religiei mozaice, coordonat de Rabinul *Șlomo Sorin Rosen*. Au fost avansate propuneri: ● înființarea de cursuri de Talmud Tora pentru toate generațiile

Viața Federației în pragul anului 5768

● pregătirea de oficanți de cult dintre evrei din România (vicepreședintele F.C.E.R., ing. *Paul Schwartz*) ● readucerea pentru un an a profesoarei de iudaică *Bianca Știubea (Irina Cajal)* ● organizarea unei dezbateri cu tema „Evreii și viața religioasă mozaică” (președintele F.C.E.R., dr. *Aurel Vainer*).

4) **Parteneriatul F.C.E.R. - JOINT în probleme de educație iudaică**. Pentru exemplificare, a fost vizionat un film documentar, întregit de explicații oferite de coordonatoarele seriilor de la Cristian, pentru copii între 0-17 ani și tineri între 17-35 de ani, *Dalia Golda* și *Dana Vereanu*. S-au prezentat și imagini de la seriile pentru generația de aur și generația de mijloc (coordonatoare - *Carolina Jakab*). Programul de tabără a cuprins: învățătura iudaică, tradiții și sărbători, personalități evreiești, sport. Reprezentantul permanent al JOINT în România, *Israel Sabag*, a anunțat deschiderea Centrelor Comunitare Evreiești, pe 10 septembrie a.c., la Oradea, și pe 29 septembrie a.c., la București.

5) **Situația sinagogilor și a cimitirelor evreiești**. A fost propusă elaborarea unui Program de reparații, care să se bazeze pe situația din teritorii, criteriile de prioritate fiind: ● gradul de periculozitate publică ● sprijinul financiar acordat de stat ● sinagogi care sunt în funcțiune ● sinagogi care nu sunt în funcțiune (prof. dr. arh. *Tiberiu Benedek*). Unul dintre mijloacele de păstrare a sinagogilor poate fi intrarea lor în rețeaua de obiective turistice (dr. *Aurel Vainer*).

6) **Majorarea salariilor personalului medical**. A fost numită o comisie, condusă de secretarul general al Federației, ing. *Albert Kuperberg*, compusă din directorul Departamentului Economic, ec. *Ovidiu Bănescu*, consilierii medicali dr. *Alexandru Elias*

și dr. *Nadia Georgescu*, directorul Centrului de Ajutor Medical al F.C.E.R., dr. *Mona Bejan*, care să elucideze problema.

7) **Activitatea Comisiei de combatere a antisemitismului și negaționismului**. Președintele Comisiei, dr. *Alexandru Elias*, a propus reorientarea și reorganizarea acesteia, prin: ● desfășurarea acțiunilor de combatere într-o măsură mult mai mare în mediul românesc ● cooptarea de personalități românești ● solidarizarea cu toți cei care au suferit discriminări atât în anii Holocaustului, cât și în perioada totalitaristă. La acest din urmă punct, dr. *Aurel Vainer* a menționat vizita la Memorialul Victimelor Comunismului de la Sighetu Marmăției. Comisia, în noua formulă, să fie acreditată la Consiliul European, a propus *Ivan Truțer*. Importanța prevenirii antisemitismului prin vizitele elevilor la sinagogi a fost subliniată de ing. *Osly Lazăr*. A fost propusă organizarea unui seminar post Conferința O.S.C.E., la Comănești.

8) A fost discutat **Proiectul de Regulament pentru funcționarea sinagogilor și cimitirelor**.

9) **Programul de activitate al C.S.I.E.R. - continuitate și înnoire** a fost expus de directorul Centrului, prof. univ. dr. *Liviu Rotman*. Se preconizează: ● integrarea C.S.I.E.R. în viața academică ● extinderea parteneriatelor cu instituții similare în Israel și S.U.A. ● formarea unui Consiliu științific, din care să facă parte și personalități românești ● reorganizarea documentării ● proiecte tematice ● organizarea festivității de aniversare a 30 de ani de la înființarea C.S.I.E.R.

10) **Informarea președintelui Federației despre vizitele în comunități și obști evreiești din țară**.

11) **Înființarea unei Comisii de Etică**

12) **Alegerile noii conducere a Comunității din Botoșani**. Secretarul general al Federației, ing. *Albert Kuperberg*, a reprezentat conducerea F.C.E.R. pentru validarea alegerilor din 29 iulie a.c. 61 de membri ai comunității, din totalul de 87, l-au reales în funcția de președinte pe *Iosif David*, iar *Mariana Goldemberg* a fost aleasă secretară a comunității. Comitetul de conducere al Comunității a fost lărgit cu încă doi membri.

13) Au fost supuse discuțiilor **cererii de ajutor**.

14) A fost dezbătut programul **Zilei Europene a Culturii Iudaice în România**.

IULIA DELEANU

În rândurile de mai jos, dăm publicității Legea nr. 204/2007, privind majorarea indemnizațiilor primite de persecutații pe criterii etnice (1940-1945). Inițiativa deputatului F.C.E.R., dr. *Aurel Vainer*, susținută de membri ai Grupului Parlamentar al Minorităților Naționale, a fost încununată de succes.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

LEGE pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. - Ordonanța Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 426 din 1 august 1999, aprobată cu modificări și completări prin **Legea nr. 189/2000**, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 2. - (1) Persoanele care s-au aflat în situațiile prevăzute la art. 1 lit. a)-d) au dreptul la o indemnizație lunară de 100 lei pentru fiecare an de detenție, de deportare, de strămutare în alte localități sau de muncă forțată.

(2) Persoanele care s-au aflat în situațiile prevăzute la art. 1 lit. e)-g) au dreptul la o indemnizație lunară de 100 lei” [...].

Explicitarea prevederilor din Legea 204/2007

Art. 2. - (1): Situațiile prevăzute la art. 1, alineatele a)-d):

- persoana a fost deportată în ghetouri și lagăre de concentrare din străinătate.

- persoana a fost privată de libertate în locuri de detenție sau în lagăre de concentrare.

- persoana a fost strămutată în altă localitate decât cea de domiciliu.

- persoana a făcut parte din detașamente de muncă forțată. Pentru fiecare din aceste aliniate, se va plăti, începând cu 1 ianuarie 2008, o indemnizație lunară de 100 de lei pentru fiecare an de suferință.

Art. 2. - (2): Persoana care a fost supraviețuitoare a „Trenului morții” și persoana care a fost evacuată din locuința pe care o deținea.

Pentru aceste persoane se va plăti, de la 1 ianuarie 2008, o indemnizație lunară de 100 de lei.

Deputat dr. AUREL VAINER,
președintele F.C.E.R.

Moment simbolic
în viața iudaică
din România

Sinagoga Mare din București - în haine noi

Reinaugurarea Sinagogii Mari din București simbolizează realizarea unui deziderat al comunității noastre - reînvierea vieții iudaice în România. Totodată, ea reflectă eforturile pe care F.C.E.R., potrivit angajamentelor luate în urmă cu trei ani, cu prilejul alegerii noii conduceri, le depune pentru restaurarea monumentelor de cult ale evreimii din țara noastră. Aceste idei și altele au fost reflectate în cuvântările pe care numeroșii invitați le-au rostit cu prilejul acestui eveniment solemn, desfășurat pe 30 iulie a.c. Ceremoniile au fost deschise cu intonarea rugăciunii *Matovu* (prim-cantor *Iosif Adler*), a imnurilor de stat ale României, Israelului și U.E., deschiderea

Aron Kodeș-ului și rugăciunile pentru România și Israel, rostite de Marele Rabin *Menachem Hacohen*. În fața numeroșilor enoriași, inclusiv președinți de comunități din provincie, invitați din țară și din străinătate, dintre care nu au lipsit noul ambasador al Statului Israel, *David Oren*, precum și ambasadorul S.U.A., *Nicholas Taubman*, un mare prieten al comunității, alți șefi de misiuni diplomatice, reprezentanți ai cultelor religioase, noul director general al „Sohnut”, *Elie Itzhaki*, reprezentantul JOINT în România, *Israel Sabag*, conducerea F.C.E.R. și a C.E.B., alți apropiați ai comunității, președintele Federației, deputat dr. *Aurel Vainer*, a calificat evenimentul ca unul „de excepție, memorabil în istoria comunității evreiești din România, când se redă credincioșilor un lăcaș sfânt, vechi de peste 160 de ani”. Făcând un scurt istoric al Sinagogii Mari, vorbitorul a subliniat că a fost locul unde, de-a lungul vremii, au predicat mari rabini, care a adăpostit momente de bucurie - nunți, *Bar Mițva* -, dar și dramatice, ca acela din timpul rebelunii legionare din ianuarie 1941, când Sinagoga Mare a fost transformată în poligon, legionarii trăgând cu arma în candelabru ei. Cutremurul din 1977 a zguduit din temelii clădirea. A urmat un alt „cutremur” - intenția regimului Ceaușescu de a o dărâma.

EVA GALAMBOS

Continuare în pag. 13

Comunitățile văzute la „ele acasă”

Pornind de la faptul că numai cunoașterea la fața locului a problemelor de zi cu zi, din viața comunităților și a obștilor, pot conduce la cele mai bune decizii, între 5 și 25 august a.c., președintele Federației, deputat dr. *Aurel Vainer* și soția sa, ing. *Anette Vainer*, însoțiți de directorul Centrului de Administrare și Valorificare a Patrimoniului F.C.E.R., ing. *Rudy Marcovici*, de șeful de Cabinet al Președintelui, ec. *Silvian Horn*, au vizitat comunități și obști din Buzău, Râmnicu-Sărat, Iași, Botoșani, Dorohoi, Rădăuți, Vatra Dornei, Săveni, Ștefănești, localitate în care există cimitir evreiesc.

Delegația s-a întâlnit cu președinții de comunități și responsabili de obști discutând despre: ● situația sinagogilor, cimitirelor, băilor rituale, a altor proprietăți comunitare ● îmbunătățirea vieții comunitare ● probleme ale membrilor comunității. În convorbiri purtate cu oficialități din Dorohoi și Vatra Dornei au fost abordate perspective de colaborare cu F.C.E.R., imediate sau pe termen lung. A fost demarat, împreună cu Primăria Municipiului Dorohoi, pentru 2 octombrie a.c., programul de manifestări dedicat prezenței evreiești în Dorohoi, în cadrul festivităților marcând 600 de ani de existență a orașului. S-a convenit un parteneriat între F.C.E.R. și Primăria Municipiului Vatra Dornei pentru repunerea în valoare a Templului ca obiectiv turistic.

Președintele F.C.E.R. a avansat propunerea unei întâlniri a directorului general al Fundației „Caritatea” cu primarul Municipiului Botoșani, în probleme privind restituirea bunurilor comunitare locale. Oaspeții au participat la lansarea cărții „Enciclopedia Botoșanilor”, de *Isaac Moscu Eyal* (Israel), la un serviciu divin de *Kabala Șabat*, la care au venit toți membrii valizi ai comunității. S-a discutat despre organizarea festivității de reinaugurare a Sinagogii Mari la Botoșani, a Programului consacrat *Zilei Europene a Culturii Iudaice*, la 2 septembrie,

probleme ale membrilor comunității, de toate vârstele. La Biblioteca Municipală Botoșani, a fost constatată prezența redusă a cărții evreiești și a fost înaintată propunerea de expediere a unui stoc disponibil de la „Hasefer”. La Borsec și Cristian a fost studiată posibilitatea de largire a ofertei de servicii pentru membrii comunităților care doresc să-și petreacă un sejur acolo.

La 30 august a.c., o delegație a conducerii F.C.E.R. - din care au făcut parte președintele Federației, deputat dr. *Aurel Vainer*, secretarul general al aceleiași instituții, ing. *Albert Kuperberg*, dr. *Irina Cajal*, membru în Comitetul Director al F.C.E.R., ing. *Rudy Marcovici*, directorul Departamentului pentru Administrarea și Valorificarea Patrimoniului Arhitectural Iudaic - a vizitat comunitatea din Constanța. Împreună cu președintele Comunității, prof. univ. dr. *Carol Friedman*, delegația a vizitat cimitirul evreiesc, unde a constat că este bine îngrijit. Cu sprijinul F.C.E.R., urmează să se aducă îmbunătățiri caselor aflate în incinta cimitirului. O atenție deosebită s-a acordat restaurării sinagogii, adevărat tezaur de istorie evreiască. S-a decis urgentarea lucrărilor de restaurare, astfel încât reinaugurarea să se facă la centenarul, din 2009, al acestui important lăcaș de cult aflat în orașul-port la Marea Neagră. În finalul dialogului purtat cu președintele Comunității constănțene, s-a convenit să se ia măsuri organizatorice astfel încât adunarea generală pentru conducerea comunitară locală să se facă cu respectarea strictă a regulamentului de desfășurare, până în noiembrie a.c. Multitudinea problemelor discutate, proiectele care s-au configurat au reconfirmat importanța contactelor nemijlocite, palpabile, cu viața comunităților. Au fost vizite în care fiecare, oaspeți și gazde, au avut numai de câștigat. (I.D.)